

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 13.000
Letna inozemstvo . . . » 18.000
Letna inozemstvo, USA dol. . . 25
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXII. - Štev. 36 (1619)

Gorica - četrtek 11. septembra 1980 - Trst

Posamezna številka lir 300

Pismo papeža Janeza Pavla II. za uspeh VI. škofovske sinode

Castiti fratje in dragi sinovi!

1. Ze je pred vrati škofovska sinoda, ki se bo pričela 26. septembra in bo obravnavala naloge krščanske družine v sodobnem svetu. Vprašanje, ki ga bodo na tej sinodi preučevali, je velikega pomena. Moj prednik Pavel VI. je spregovoril o službi Cerkev glede družine (prim. okrožnico Humanae vitae, št. 39); tudi zadnji vesoljni cerkveni zbor je razpravljal o tej temi in izjavil, da je družina »temelj družbe« (CS 52) in ker je obenem »domača Cerkev«, jamči obstoj in napredek vse Cerkev; v družini se namreč »rodijo novi člani človeške družbe, ki po milosti Svetega Duha po krstu postanejo božji otroci, da se božje ljudstvo v minevanju časov trajno ohranja« (CS 11).

Ta božja podoba družine, ki jo je Jezus Kristus prenovil in posvetil, je v naših časih pogosto osiromašena, zatemnjena in celo onečaščena (CS 47). Zato je treba ponovno razmišljati o Jezusovih besedah: »V začetku pa ni bilo tako« (Mt 19, 8). Sinoda naj bi »pokazala, kaj pomeni hoditi za Kristusom v zakonskem življenju« (iz mojega nagovora Svetu tajništva sinode, 23. februarja 1980).

Da, današnje družine morajo spet priti k sebi in hoditi za Kristusom.

Letošnja sinoda je pomemben dogodek za celotno Cerkev in njeno poslanstvo. V kolikor se to poslanstvo odraža v evangelizaciji (sinoda 1974) in se konkretizira v katehezi (sinoda 1977), bosta ti dve življenjski nalogi Cerkev v temelju povezani z družino. Poslanstvo Cerkev se obrača k družini z ljubeznijo, ki jo je Bog sam razodel v njej po Sinu; to poslanstvo se istočasno uresničuje v glavnem v družini in po družini. Če tako gledamo na to vprašanje, potem delo letošnje škofovske sinode zares zasluži našo posebno pozornost in molitev nas vseh.

2. Zato naj bi res vsa Cerkev sodelovala pri škofovski sinodi. Na neki način naj bi bila tudi vsa Cerkev prisotna na sinodi, prisotna predvsem z molitvijo in daritvijo. Naprosam vse člane Cerkev, naj molijo in darujejo duhovne daritve za sinodo, da si nadaljnim očetom izprosijo od Boga luč in moč. Družina je tista celica, iz katere prihajajo vsi poklici in različni stanovi v življenju Cerkev. In vsi ti so spet na svojski način posvečeni za službo družini, kakor je govoril Pavel VI. duhovnikom: »Iz dolgoletne in bogate izkušnje veste: vaš posvečen celibat vas nareja posebej pripravne, da ste na voljo družinam na njihovi poti k svetosti, živite priče našega Gospoda v Cerkvih« (4. maja 1970).

V Cerkvih imamo zares, kakor pravi apostol, »različne po milosti dane darove« (Rim 12, 6). To pa zato, ker sestavljamo eno telo v Kristusu (Rim 12, 5).

Goreče vas prosim in vabim, da molite in darujete daritve za uspeh sinode. Posebej vabim bolnike, naj molijo in darujejo svoje žrtve, ker so prav oni po božji previdnosti posebej poklicani, da se še tesneje pridružijo Kristusovi daritvi. Obračam se tudi na kontemplativne redove, ki jih je Kristus posebej poklical, naj nosijo skrb za probleme Cerkev.

3. Končno bi rad povedal nekaj priručnih besed opogumljenja družinam. »Domača Cerkev« krščanskih družin naj od 26. septembra dalje postanejo kraji goreče molitve za letošnjo sinodo, ki je tako »družinska«, tako usmerjena k njim v Svetem Duhu s posebno ljubeznijo in skrbjo.

Naj vaši sinovi in hčere, ki so Jezusove-mu Srcu tako ljubi, prejmejo od njega blagoslov za vaše družine in za družine vsega sveta.

4. Glavni dan molitev za sinodo bo nedelja 12. oktobra. Želim, da bi se to nedeljo opravljale javne molitve po škofijah, župnijah in cerkvah po navodilih pastirjev.

Naj se vsa Cerkev in vse družine ta dan združijo v skupni molitvi. V okviru možnosti vabim za ta dan v Rim zastopnike družin vse Cerkev, da bi se mogli srečati z naslednikom sv. Petra in sinodalnimi očeti

ter tako manifestirati duhovno prisotnost vseh družin Cerkev, združenih v veri in ljubezni.

Vse družine izročam sveti nazareški Družini in z odprtim srcem dajem vam, castiti fratje in dragi sinovi, posebej pa še slehernemu družinskemu ognjišču, apostolski blagoslov.

Vatikan, 15. avgusta 1980

JANEZ PAVEL II.

Msgr. COCOLIN na konferenci jugoslovanskih škofov

Predsedstvo italijanske škofovske konference je poverilo goriškega nadškofa Cocolina, da jo zastopa na bližnji konferenci jugoslovanskega episkopata, ki bo od 17. do 19. septembra v Zagrebu. Je to prvič, da se bo zastopnik italijanskih škofov udeležil te vrste konference. Iz Avstrije prihaja zastopnik že nekaj let. Msgr. Cocolin bo po svojem povratku podal poročilo konferenci italijanskih škofov.

Gradiščanski Hrvatje pri papežu

Blizu tisoč gradiščanskih Hrvatov je pod vodstvom svojega škofa Stefana Laszla v Zeleznem (Eisenstadt) poromalo v Rim, kjer jih je sprejel tudi sv. oče. Papež jih je nagovoril v nemščini in jim povedal nekaj misli v zvezi z značilnostjo njihove škofije, ki združuje več narodnosti. Romarji so mu izročili tudi darila: kovček z vsem priborom za maševanje, ki naj bi bil za kakega revnega misijonarja; kamnit križ in 20 steklenic različnih vin v spomin na 200-letnico škofije, ki jo prav te dni obhajajo.

Na Poljskem so odstranili Giereka

Kakor so delavski nemiri pred 10 leti pripomogli, da je poljska partija odstranila svojega glavnega tajnika Gomulko in ga nadomestila z Gierekom, tako je po zadnjih stvarkah na Poljskem ista usoda doletela Giereka. Nenadoma je dobil »srčni napad«, moral v bolnišnico, partijsko vodstvo pa ga je nemudoma nadomestilo z novim človekom.

Je to Stanislav Kanja, star 53 let, ki je do sedaj vedno delal v ozadju, čeprav je bil že devet let član osrednjega partijskega vodstva. Njegovo imenovanje je bilo presenečenje za politične opazovalce, saj so vsi pričakovali, da bo na to mesto izvoljen ali bivši zunanji minister Olszowsky, ki se je z Gierekom letos spomlad razšel, ali pa sedanji ministrski podpredsednik Jagielski, ki je uspešno zaključil pogajanja z delavci v Gdansk.

A se je zgodilo drugače. Izvoljen je bil Kanja, ki je v bistvu Gierekov človek, morda nekoliko manj konservativen, gotovo pa ne liberalnih nazorov kot npr. Olszowsky. Izgleda, da je imela pri tem imenovanju odločujočo besedo Moskva.

Veliki vojaški manevri v obeh Nemčijah

Istočasno so se v ponedeljek 8. septembra začeli jesenski vojaški manevri v Zahodni in Vzhodni Nemčiji. V Zah. Nemčiji se vršijo v okviru NATO-zveze, na Vzhodu pa v okviru Varšavskega pakta. V Zah. Nemčiji bodo vaje trajale do novembra. Te dni bo prispelo po zračnem mostu v Zah. Nemčijo iz USA 17.000 vojakov. V drugi polovici septembra bodo izvedene tri vojne akcije: na Južnem Saksoskem bo nastopilo 80.000 britanskih in ameriških vojakov, v Hessenu 50.000 nemških, na Bavarskem pa 40.000 Američanov.

Medtem ko so bili na manevre v Zah. Nemčijo povabljeni opazovalci socialističnih vzhodnih držav, bodo pa vojaške vaje Varšavskega pakta potekale brez tujih opazovalcev. Te vaje je odprl v Potsdamu (Vzhodni Berlin) vodja Vzh. Nemčije Erich Hönecker ob udeležbi obrambnih ministrov sodelujočih držav. Manevrov se udeležujejo čete iz Sovjetske zveze, Poljske, Vzh. Nemčije, Češkoslovaške, Madžarske in Bolgarije, Romunija pa je zastopana le z generalnim štabom. Manevri nosijo naziv »Bratstvo v orožju 1980«. Značilno je, da je prisoten tudi brat Fidela Castra s Kube general Raúl Castro.

Sovjetska agencija Tass poudarja, da so čete Varšavskega pakta vsak čas pripravljene »braniti socialistične pridobitve bratskih narodov in nastopiti proti kateremu koli napadalcu«. Namig na dogodke na Poljskem je očiten.

Proslava bazoviških žrtev 1980

Letos 6. septembra je poteklo 50 let od ustrelitve štirih narodno zavednih slovenskih fantov na kraški gmajni zraven Bazovice pri Trstu. Njihovo žrtvovanje za svobodo, slovenstvo in pravico je tedaj v letu 1930 pomenilo nekaj izrednega in edinstvenega ne samo v našem ožjem primorskem prostoru, temveč v Italiji in v Evropi sploh.

Če pomislimo, da je fašizem v Italiji uradno prevzel oblast jeseni 1922 brez preliivanja krvi in da je v naslednjih nekaj letih odpravil vse slovenske šole, ukinil slovenska kulturna društva in gospodarske organizacije ter izgnal slovenski jezik iz vseh uradov, da bi tako nasilno uresničil svoj načrt italijanizacije Slovencev in Hrvatov v tedanji Julijski Benečiji, potem se ne moremo čuditi, da je odpor naših ljudi zahteval tudi poseg po najbolj radikalnih sredstvih proti izvajanju uradne rododomne politike fašističnih italijanskih oblasti.

Na osnovi takšnih političnih razmer lahko tudi moralno upravičimo tudi takšne aktivne oblike odpora, ki so jih takrat zasnovali in deloma izvedli slovenski mladinski predstavniki v narodni samoobrambi. Med te sodi tudi postavitev peklenškega stroja v tiskarno fašističnega dnevnika »Il Popolo di Trieste«, ki je že celo desetletje bruhal ogenj in žveplo na Slovence in vse njihove organizacije in predstavnike. Namen tega dejanja je bil vsekakor uničenje tiskarne, ne pa človeške žrtve.

To se nam je zdelo potrebno pojasniti, da ne bi kdo iz nepoznanja takratnih razmer tolmačil oblike narodnega odpora proti nasilnemu potujčevanju z merili današnjega časa.

POBUDE OB LETOŠNJI PROSLAVI

V krogih slovenskih kulturnih in političnih organizacij se je že dalj časa čutila

neodložljiva potreba, da bi morali zamejski Slovenci dostojno, enotno in na narodni osnovi praznovati letošnjo 50-letnico smrti Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča. Tega mnenja je bil tudi sam odbor za bazoviške žrtve, ki je bil ustanovljen že leta 1945, ki ima še danes v svoji sredi neposredne pričevalce fašističnega preganjanja.

Na osnovi takšnih upravičenih pričakovanj naših zavednih ljudi brez vsakršnih strankarsko-političnih primesi je bila zamišljena in v glavnem tudi izpeljana letošnja slovesna proslava bazoviških junakov. Da ni bilo vmes poletnega časa, bi se lahko dopolnila še kakšna pomanjkljivost, vsekakor pa pomeni letošnja jubilejna proslava Bazovice pozitiven premik v objektivnem prikazu narodne zavesti primorskega ljudstva, katere najpristnejši odraz so ravno Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič, ki so v ta namen darovali svoja mlada življenja brez ambicij po časti, zmagi ali osebni karieri.

Prireditveni odbor je za letošnjo obletnico izdal priložnostni plakat z verzij pesnika Iga Grudna in Spacalovo risbo štirih žrtev. Ze na predvečer 6. septembra so predstavniki odbora položili vence na grob bazoviških junakov na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu ter k spomeniku v spominskem parku v Kranju v Sloveniji. V soboto zvečer so vzdolž meje zagoreli številni kresovi.

Isti večer je bila v bazoviški cerkvi na pobudo tamkajšnje župnijske skupnosti slovesna maša z aduščnico ob veliki udeležbi domačinov in ljudi iz sosednih krajev in iz mesta. V premorih med službo božjo so člani skavtske družine recitirali priložnostne pesmi in prebrali berilo o Makedonskih mučencih. Ganljiv je bil tudi prizor štirih deklic v narodnem kroju, ko so prinesle na oltar štiri rožmarinove šopke z nageljni.

Po evangeliju je župnik msgr. Marjan Živic prisotnim prebral pismo ljubljanskega nadškofa Suštarja in pomožnega škofa Leniča, ki se v duhu pridružujeta proslavi jubileja bazoviških žrtev. V pismu je rečeno:

Spoštovanemu župnijskemu občestvu na Bazovici!

Z današnjim bogoslužjem se spominjate žalostne 50-letnice, ko so štirje mladi ljudje — Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič — na tleh vaše župnije junaško darovali svoja mlada življenja za velike ideale, za svobodo slovenske besede in narodne misli.

Življenje je največja naravna dobrina. Kaj šele življenje mladega človeka, ki je poln načrtov in nad za graditev bodočnosti sebi in drugim. Zato moramo toliko bolj občudovati te mlade junake in jim moramo biti iz srca hvaležni za zgled iskrenega rodoljubja, ki se ni ustrašilo nobenih žrtev.

Ze stari cerkveni očeti se ob mučencih radi pomnjaljati, da ima kri svojo posebno govornico. Tako tudi kri bazoviških žrtev govori na svoj poseben način. Na eni strani govori o veliki krivici in hudobiji, ki so jo doživljali naši ljudje pod fašizmom. Po drugi strani pa govori o močni in veliki ljubezni teh mladih ljudi do naših narodnih svetinj. V svoji ljubezni so se močno približali našemu Odršeniku, ki je iz ljubezni dal svoje življenje v odkupnino za mnoge. On sam je tudi to ljubezen, s katero damo življenje za svoje brate, imenovan največjo ljubezen.

Danes se vsi pošteti ljudje klanjajo spominu teh žrtev. Svojo hvaležnost jim izkazujemo na različne načine. Verni ljudje jim bomo hvaležnost skazali z molitvijo in daritvijo svete maše, kjer bomo prosili Očeta vseh ljudi, naj jim to njihovo ljubezen in žrtve povrne s tistim življenjem, ki se ne bo nikoli končalo, z življenjem v večni svobodi in sreči.

Tudi oba ljubljanska škofa se vam bova pridružila v tej molitvi. V duhu sva z vami in vas vse v Gospodu pozdravljava.

Po končanem mašnem opravilu, pri katerem je pel mešani pevski zbor »Marij Kogoj« od Sv. Ivana v Trstu, je zbranim

spregovoril pisatelj Alojz Rebula, ki je v klenih mislih prikazal žrtvovanje mladih bazoviških junakov z moralnega, narodnega in obče človeškega vidika. Govor vsekakor zasluži, da se objavi v celoti, kar bo skušal storiti naš list v prihodnji številki.

PROSLAVA NA BAZOVICI

Osrednji del spominske proslave smrti Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča je bil v nedeljo 7. septembra popoldne na prostoru ob spominskem kamnu na nekdanjem strelišču pri Bazovici. Tu se je zbrala večstooglavna množica naših slovenskih ljudi predvsem s Tržaškega pa tudi z Goriškega in videmske pokrajine ter številni rojaki iz bližnjih krajev onstran meje, da prisostvujejo proslavi tega zgodovinskega jubileja dogodka iz svoje polpretekle zgodovine, ki je tako tragično, a obenem rešilno posegel v življenje slovenske manjšine pod fašistično Italijo.

Na prireditvenem prostoru je stal velkanski oder s podnožjem v slovenskih narodnih barvah za pevce, recitatorje in govornike. Predstavniki številnih prosvetnih in športnih društev ter družbenih in političnih organizacij so v sprevidu iz vasi prinesli vence in nosili svoje prapre ter se razvrstili ob spominskem obeležju med špalirjem skavtov in tabornikov.

Slovesnost se je pričela s prikorakanjem mladih športnikov v belih, plavih in rdečih dresih, ki so nosili v rokah enobarvne zastavice na ustrezna polja narodnih slovenskih barv na odru, kar je pri prisotnih sprožilo spontan aplavz ter vidno odobravanje tako zamišljene in izpeljane koreografije.

V imenu prireditvenega odbora je prisotne udeležence in predstavnike oblasti pozdravil Filibert Benedetič, najprej v slovenščini in nato v italijanščini. V imenu deželnega sveta Furlanije-Juljske Benečije je spregovoril njegov predsednik Mario Colli.

Zatem je na oder stopil slavnostni govornik dr. Dorče Sarđoč, soborec bazoviških junakov. Kot neposredni pričevalec fašističnega zatiranja Slovencev in Hrvatov na ozemlju tedanje Julijske Benečije je verno prikazal predvsem takratne stvarne razmere in razpoloženje naših ljudi do moralnega in materialnega nasilja fašistične Italije nad njimi, njihovim materinim jezikom in njihovimi ustanovami. Odtod tudi izvira upravičeni aktivni odpor pripadnikov zlasti mlajše generacije, ki je čutila za svojo dolžnost, da ne prisostvuje zgolj pasivno krivicam in nasilju, temveč da pokaže oblastem in drugim rojakom, da se ne bodo primorski Slovenci nikdar sprijaznili z zatiralno politiko fašističnega režima.

Zgodovina je tej odporni mladini, ki je sprejela odgovornost za svoja dejanja ter se ni ustrašila največjih žrtev, kot je življenje, dala prav, saj je pokazala pot h končni narodovi osvoboditvi.

a. t.

Zorko Harej — edini slovenski pokrajinski odbornik v Trstu

Tržaški pokrajinski svet je na seji v torek 9. septembra izvolil nove pokrajinske odbornike. Predsednik socialist Carbona, je bil izvoljen že na eni izmed prejšnjih sej. Odbor sestavljajo predstavniki DC, PSDI in SSK. Zunanjo podporo pa so dali komunisti.

Kot predstavnik SSK je postal pokrajinski odbornik dr. Zorko Harej, ki je bil letos poleti izvoljen za svetovalec na slovenski listi. Dr. Harej je tako v novem tržaškem pokrajinskem odboru edini slovenski predstavnik. Sedaj od strank večine le Slovenska skupnost lahko predstavlja Slovence, in to povsem upravičeno, saj socialistom sploh ni uspelo izvoliti svojega slovenskega kandidata v pokrajinski svet.

Odborništvo še niso porazdelili, verjetno pa bo do tega prišlo na prvi seji novega pokrajinskega izvršnega organa.

Slovensko zborovsko prvenstvo v Gorici

V dneh od 4. do 7. septembra se je v Gorici odvijalo devetnajsto mednarodno tekmovanje pevskih zborov »Cesare Augusto Seghizzi«. Vzporedno s tekmovanjem zborov je potekal v deželni Avditoriji tudi evropski posvet o zborovskem petju. Tekmovanja samega so se udeležili zbori iz Jugoslavije, Bolgarije, Poljske, Španije, Madžarske in Italije. Edini prijavljeni zbor iz Romunije se tekmovanja ni udeležil.

Pevski zbori so kot vsako leto tekmovali v dveh kategorijah, polifonski in folklorni. Žirija (ki so jo sestavljali priznani glasbeni strokovnjaki iz raznih držav, med njimi Slovenec Samo Hubad), je imela nelahko nalogo, da izbere in določi mesta posameznim skupinam. V dveh kategorijah so zasedli prva tri mesta naslednji zbori: *Polifonija - Mešani zbori*: 1. Tone Tomšič, Ljubljana, 2. Porto Torres, Sardinija, 3. Akademski zbor Gdansk, Poljska. *Moški zbori*: 1. Porto Torres, 2. E. Grion, Tržič, 3. Srečko Kosovel, Ajdovščina. *Zenski zbori*: 1. Collegium musicum, Beograd, 2. K. Morlova, Sofija-Bolgarija, 3. Porto Torres. *Folklor - Mešani zbori*: 1. Tone Tomšič, 2. Porto Torres, 3. zbor Bartok, Budimpešta. *Moški zbori*: 1. ni podeljena, 2. Srečko Kosovel, Ajdovščina, 3. E. Grion, Tržič. *Zenski zbori*: 1. Collegium musicum, Beograd, 2. Sofija, 3. Budimpešta.

Letošnji program je obsegal v polifonski skupini za mešane zbere izvedbo ene skladbe A. Brucknerja, za moške zbere Glorio iz Maše v g-duru Ch. Gounoda, za ženske pa Verdijevo skladbo *Laudi alla Vergine*. Predpisane skladbe so se v glavnem skladale s temo, ki so jo v istih dneh obravnavali na zborovskem seminarju, namreč zborovsko glasbo 19. stoletja. Na tem simpoziju je predavalo veliko glasbenih zgodovinarjev, muzikologov in glasbenikov, ki so osvetlili posamezne vidike zborovskega ustvarjanja romantičnih skladateljev v svojih deželah. Tako je predaval tudi slovenski glasbenik prof. Pavel Šivic iz Ljubljane o zborovskem delovanju na Slovenskem v tem obdobju. Svoje predavanje je predvsem posvetil čitalniškemu obdobju in ga tudi ponazoril z zborovskimi odlomki. Tržaški glasbenik prof. Radole pa je v svojem prikazu glasbene dejavnosti v Trstu v prejšnjem stoletju popolnoma prezrl prisotnost slovenskega zborovskega delovanja, kar je za glasbenega zgodovinarja neopravičljivo.

Ce smo v naslovu uporabili športni termin za uspeh slovenske zborovske pesmi, je to popolnoma umestno. Letos je namreč slovensko zborovsko petje po dolgih letih spet zablistelo in to po zaslugi akademškega zbora Tone Tomšič iz Ljubljane. Ta blesk seveda lahko raztegemo še na vrhunske uspehe beograjskega ženskega zbora Collegium musicum in s tem podčrtamo, da je letos prav jugoslovanska zborovska reprodukcija žela največji uspeh.

Akademski pevski zbor T. Tomšič je odnesel obe prvi nagradi za mešane zbere, v polifonski in folklorni skupini. V polifoniji je APZ pod vodstvom dirigenta Jožeta Fūrsta predstavil Gallusovo skladbo *Musica noster amor*, Brucknerjev motet *Christus factus est*, Antona Lajovca *Lan in Uroša Kreka Dječje oči*. V izvajanju teh skladb je ljubljanski zbor prikazal vse svoje odlike in podal obenem nekaj prerez skozi zborovsko ustvarjanje raznih dob, od renesanse do sodobnosti. Nedvomno je najboljše poudaril Brucknerjevo obvezno skladbo. Veliko interpretacijsko silo je tudi vložil v zahtevno Lajovčovo pesem in v Krekovo s sodobno glasbeno govornico opremljeno skladbo. Ljubljanski akademski zbor je v soboto zvečer nastopil z lepim izborom del, od Brittena in Zardinija do avantgardnega Schafferjevega Epitafa in dodatka dveh narodnih. Morda bi lahko predstavil tudi kaj več iz sodobnega slovenskega zborovskega repertoarja namesto treh tujih del. V folklorni zasedbi pa je APZ izvajal narodne pesmi v priredbah skladateljev Svare, Lebiča, Vremšaka in Ježa.

Jugoslovansko zborovsko glasbo je odlično predstavil še Collegium musicum iz Beograda, ki ga vodi dirigentka Darinka Matić Marović. V polifoniji so beograjske pevke predstavile dela da Victoria, Verdija, Mokranjca in Tajčevića. Posebej velja tu omeniti prav Tajčevićev duhovni spev *Vospojte*, klasično delo za pravoslavno liturgijo, kjer so Beograjske resnično dosegle umetniški in interpretacijski višek. Tudi v folklorni skupini je Collegium musicum odpel predvsem skladbe srbskih skladateljev.

V kategoriji moških zborov se je predstavil še zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine, ki ga vodi Klavdij Koloini. Zbor je častno predstavil našo pesem in zlasti prijetno podal Forsterjev *Večerni ave* in Sivicovo *Zimski počitek*, dostojno je tudi in-

terpretiral Gallusov *O magnum mysterium* za dva zbora.

Letos niso toliko izstopali zbori vzhodnih držav. Madžarski zbor iz Budimpešte, kljub dobri pripravi in zahtevnim delom ni dosegel stopnje raznih prejšnjih skupin iz Madžarske. Poljski akademski zbor iz Gdanska je disciplinirano komorno pevsko telo, pri katerem smo z užitkom poslušali slovito himno *Gaude Mater Polonia*. Med italijanskimi zbori naj zabeležimo veliko dognanost sardinskih pevcev iz Porto Torres, medtem ko katalonski pevci iz Španije niso presegli povprečja. Med deželnimi zbori pa se je resno pripravil mešani zbor *Vox Julia* iz Ronk, ki je predstavil tudi dokaj zahteven spored (Jannequin, Menotti).

Tu naj še enkrat poudarimo neprijetno odsotnost slovenskega zborovskega petja iz zamejstva. Večkrat smo o tem že pisali. Vemo, da priprava za mednarodno pevsko tekmovanje ni lahka. Želeti pa bi le bilo, da bi slovenska pesem v zamejstvu tudi našla svoje mesto v tej edinstveni pevski areni.

Kot vsako leto, so tudi letos v okviru celotnih prireditev razni nastopajoči zbori peli pri nedeljskih mašah v goriških cerkvah. Tako je pri slovenski maši v cerkvi sv. Ignacija na Travniku pel mešani zbor Guido Monaco iz Arezza. Odpel je vrsto klasičnih in modernih motetov in tako lepo povzdignil celotno liturgijo.

Ob koncu naj podčrtamo veliko zavzetost organizatorjev, namreč zbora C. A. Seghizzi, ki je tudi letos tako dobro poskrbel za celotni potek mednarodnega tekmovanja in zborovskega seminarja. Vse to je porok, da bo zborovsko petje še nadalje doživljalo svoj razcvet in to v širšem kulturnem in človeškem pomenu.

ab

Pevski tečaj za tržaške pevce

Zveza tržaških cerkvenih pevskih zborov je imela letos svoj tradicionalni pevski seminar v Velenju v tednu od 10. do 16. avgusta. Velenje je mesteca s številnimi novimi hišami in hišicami, sredi zelenja, s širokim dihom, urbanistično domiselno in preudarno zgrajeno, odprto v prihodnost, hitro raste in se naglo razvija.

Bivalni smo v Domu učencev, ki je velika, nova in moderna zgradba s 700 posteljami, morda preveč razkošna za namen, zaradi katerega je nastala. Dom je namenjen predvsem mladim kandidatom za rudarski poklic. Občasno ga dajo na razpolago tudi drugim skupinam, kakršna je bila tudi naša.

Kakor prejšnja leta so bili dnevi razdeljeni v dve polovici: jutraj so bila predavanja in vaje, popoldnevi so bili namenjeni izletom v bližnjo in daljno okolico. Tako smo si med drugim ogledali Celje, predvsem župnijsko cerkev, Slomškovo rojstno vas Ponikvo, znameniti Žički samostan, zasebni muzej Jakoba Sokliča, ki je bil nekaj časa kaplan v Škednju, ter mestno galerijo v istem mestu, muzejske za nimovitosti v gradu v Velenju, cerkveno zakladnico v Radmirju z dragocenimi mašnimi oblačili, ki so dar plemičev in evropskih vladarjev v prvi polovici 18. stoletja, Savinjsko in Logarsko dolino do koč *»Orlovo gnezdo«*, pripeto ob steno blizu slapa Rinke.

Ce upoštevamo vse kraje, kjer smo do zdaj bili na seminarjih: na Pohorju, v Jasnici blizu Kočevja, v Dolenjskih ter v Moravskih toplicah, na Bledu, v Krškem, zdaj v Velenju in še prej, trikrat, v Tinja na avstrijskem Koroškem, lahko rečemo, da so tisti, ki so se udeležili seminarjev Zveze, videli mnogo Slovenije.

Dopoldnevi so bili posvečeni študiju. Obravnavali smo snov, ki je zborovodjem in pevcom potrebna, da je njihovo petje primerno in lepo. Studijski program letošnjega seminarja je predvideval tehniko pevskega dihanja, nastavek glasu, uporabo resonančnih prostorov, torej dobro in izčrpno uporabo človekovega telesa kot glasbenega instrumenta, solfeggio, interpretacijo in glasbeno zgodovino, ki je bila letos omejena na tržaško ozemlje.

Kot primere interpretacije smo izvajali Arcadeltovo *Ave Mario*, Kimovčev *Večerni zvon*, novo Vrabčevsko skladbo *Kraško gmajno* in Lajovčovo *Kišo*. V ta okvir je treba dodati še nastop v farni cerkvi sv. Martina v novem delu Velenja, kjer je zbor tečajnikov pel pri večernih maši in na koncu dodal še nekaj Marijinih pesmi.

Studijski del seminarja je izvedel Mirko Cuderman, ki je bil zadolžen za interpretacijo in vaje, Tomaž Faganal za oblikovanje glasu in solfeggio ter Zorko Harej

S Cerkvijo za družino

Pismo tržaškega škofa svojim vernikom.

Sv. oče je povabil vse vernike, naj molijo in darujejo žrtve za škofsko sinodo, ki se bo začela v Rimu 26. septembra. Prepričan sem, da se bo naša Cerkev rada in takoj odzvala vabilu sv. očeta.

Sinoda bo razpravljala o temi, ki je nadvse važna: to je o družini. Družina je namreč temelj družbe in domača Cerkev, prva in življenjska celica družbe, je pa danes izpostavljena težkim preizkušnjam, ki večkrat pretresajo trdnost družine in postavljajo v nevarnost celo njen obstoj.

Cerkev v Italiji bo v prihodnjih pastoralnih letih posvetila posebno pozornost problemu krščanske družine in njeni zavzetosti za vernost v svetu in to s posebnim ozirom na družinsko stvarnost v celoti: odnosi med možem in ženo ter med sorodniki, vzgoja, priprava na zakon, družine v težavah, ločene in razporečene.

V naši škofiji se že pripravljamo, da bomo izdelali pastoralni načrt, po katerem naj bi se soočili s problemi današnje družine. Začnimo pa najprej pri tem, kar je najbolj potrebno: zagotovimo si božjo pomoč, božjo luč in moč.

Obračam se zato na vse tržaške kristjane in na vse, ki verujejo v Boga in ga imenujejo Očeta, in prosim: vse naj nas družijo solidarna, nepretirana in pobožna molitve, ki jo bodo obogatile preizkušnje in življenjske žrtve ter osebna svobodna spokorna dela, ki jih bomo povezali s Kristusovim trpljenjem.

Gospode župnike in rektorje cerkva prosim, naj si vzamejo k srcu naslednja priporočila:

1. Čimbolj je treba razširiti med ljudi molitve, ki jo je za sinodo sestavil sv. oče, in priporočiti, naj jo verniki pogosto molijo. (V slovenskem jeziku bo izšla na posebni podobici.)

2. V mesecu oktobru naj se molitev rožnega venca po cerkvah opravlja po namenu sv. očeta.

3. Sv. oče je 12. oktober določil kot dan molitve za sinodo; izvedba tega dne je prepričljiva uvidenosti posameznih dušnih pastirjev.

4. V nedeljo 12. oktobra se bodo v Rimu srečali predstavniki družin s sv. očetom in škofi, ki bodo sodelovali pri sinodi. Katoliška akcija bo poskrbela, da bodo prisotne v Rimu tudi nekatere družine iz Trsta.

Sveta Družina iz Nazareta naj bo za vse naše družine vir upanja, luč vzgleda, varstvo življenja, ljubezni in miru.

Lojrenc, škof

Iz Slovenije

Deset let revije »2000«

Občasno pride med nas revija »2000« — časnik za mišljenje, umetnost, kulturno in religiozno vprašanje. V zadnji, 14. številki, nas urednik opozarja, da izhaja revija že deset let; ob tej obletnici je prav, da tudi mi opozorimo na to publikacijo.

Sicer je izšlo malo števil v teh letih, vendar poznajo mnogi od nas navdušenje in zavzetost urednikov, pa tudi težave in nerazumevanja, ki so jih z raznih strani deležni. Vsaka številka, ki se je do sedaj pojavila, je predstavljala velik miselni in organizacijski trud ter je nastala iz neštetihih sestankov, seminarjev in razgovorov.

Ob desetletnici so uredniki lahko zadovoljni: izdali so razmišljanje domačih in tujih avtorjev, ki bi sicer bilo težko dostopno slovenskim bralcem; poleg tega so dosegli podporo slovenske vlade, kar predstavlja seveda pomemben premik v našem kulturnem prostoru.

Zadnja številka prinaša razmišljanja M. Bubra, P. Kovačiča, T. Kermavnerja, M. Rožanca in V. Blažiča, ki so potrebna branja, ker ni mogoče njih vsebine podati v par besedah. Gre pač za čisto razmišljanje o sicer aktualnih vprašanjih. Ostali članki opisujejo prva leta krščanskega socialističnega gibanja na Slovenskem, pot nizozemske Cerkve in slovenski film »Prestop«.

Reviji mnogi očitajo, da je premalo vezana na trenutna dogajanja v slovenski družbi in Cerkvi in da vsemu sledi od daleč z nekega vzvišenega, filozofskega gledišča. Trenutnemu dogajanju bi revija težko sledila zaradi občasnega izhajanja, vseeno pa bi si bralec želel kak kritični zapis ali pripombo. Vsekakor pa je, tako kot se nam predstavi, revija nenadomestljiva za določeni krog bralcev in zato važna in pomembna.

B.S.

Taizé - kraj molitve

Taizé, neznatna vasica sredi Francije; Taizé, neznansko zbirališče mlade duhovne moči; Taizé, samostan belih menihov; predvsem pa Taizé, kraj molitve: ostal nam bo v neizbrisnem spominu.

Skoraj petdeset se nas je nabralo s Tržaškega in Goriškega, pa tudi z onkraj meja je v ponedeljek 18. avgusta pred avtobusom, ki nas je popeljal preko Aoste, Chamonia, Zeneve in Clunija v Taizé. Za marsikoga je bil Taizé že pred tem pojem, ki si ga je pa potem dokončno izkristaliziral.

Seveda je možno na Taizé gledati z različnih stališč, vendar nimamo glavne tejejske dejavnosti, molitve, ne more nihče. Zvonovi cerkve sprave trikrat na dan kličejo k skupni molitvi. Nihče nikogar nikamor ne sili, a se kljub temu cerkev napolni do zadnjega kottička, tako da se kar izgubi med množico tujih obrazov. A kljub temu se čutiš znanca med znanci, kajti katoličani, protestanti, pravoslavni, ali samo nemirni iskatelji, vsi so obrnjeni k istemu Očetu.

Sprva te seveda prevzame predvsem neznatna množičnost, ali silno skupno petje, ali grobna tišina po branju božje besede, ali vsemu svetu znana postava priorja Rogerja Schutza. Ta lupina pa nehoti sili posameznika v globlji stik s samim seboj in s transcendenco, z Bogom, v novo molitveno kvaliteto. To morda najbolj občutiš, če prideš v cerkev, ko ni skupnega bogoslužja. Tam se namreč ob vsaki uri najde večja ali manjša skupina mladih, ki izkorišča svoj čas za molitve.

K notranji bogatitvi so v Taizéju pripomogli tudi številni razgovori o verskih in drugih vprašanjih v velikih in majhnih

skupinah, tako med nami samimi kot z drugimi skupinami. Bogato dnevno dejavnost smo zaključili s sv. mašo, ki so jo darovali naši duhovni asistenti Franc, Tone in Marjan.

Pa še nekaj: med bivanjem v Taizéju smo z veseljem ugotovili, da taizejska skupnost zelo upošteva Slovence. Naš jezik je prišel tako do polne veljave med skupnim bogoslužjem. Ko pa je eden izmed menihov, po rodu Poljak, zapel prošnjo v perfektni slovenščini, nas je prevzel podoben občutek hvaležnosti kot takrat, ko je papež Janez Pavel II. s televizijskih zaslonov po slovensko voščil veselo veliko noč.

Na koncu je bilo vsem žal, da smo morali tako hitro proč. A čakala nas je dolga in zanimiva pot nazaj čez Lyon in Turin. Na koncu se moram zahvaliti tistim, ki so pripomogli k uspehu potovanja, predvsem Duhovski zvezi iz Trsta. A če bo držala misel, ki smo jo tolikokrat slišali v Taizéju: »Taizé ima ta namen, da vsakdo odnese v svoje okolje, v svoj domači kraj to, kar je tu doživel,« potem ves vloženi trud ne bo zaman.

Udeleženec

Svedska ima novega katoliškega duhovnika

Svedska je izrazito luteranska dežela, zato je vsak nov katoliški duhovnik-domačin dogodek prvega reda. Tako je 6. septembra prejel v Stockholmu, prestolnici Švedske, mašniško posvečenje Rune Thuringer, nekdanji luteranski pastor. V času papeža Janeza XXIII. je sklenil postati katoličan, kasneje pa je stopil k jezuitom.

OD TEDNA DO TEDNA

■ V Rimu so pripadniki desničarske teroristične organizacije NAR (Nuclei armati rivoluzionari) usmrtili po pomoti 34-letnega tiskarja dnevnika »Il Messaggero« Maurizia Di Leo, misleč da je časnikar Michele Concina.

■ Reinhold Messner, doma iz Vilmössa na Južnem Tirolskem (Bozen), je v soboto 30. avgusta sam brez kakih spremljevalcev osvojil vrh najvišje gore na svetu Mont Everest, potem ko je brez jeklenke s kisikom in v času, ko divjajo nad pogorjem monsumi, preplezal gorske stene s severne, tj. kitajske strani. Messner, ki je star 34 let, je imel s seboj le šotor, spalno vrečo, majhen kuharlik, dve plezalne vrvi in nekaj klinov.

■ V Palermu sta dva pripadnika »stare mafije« ubila v zakristiji redovne cerkve Santa Maria di Gesù 61-letnega patra Giacinta Castronovo. Vse kaže, da je imel redovnik zveze z mafijo, kar ni na Siciliji nič neobičajnega, in da se je kaj pregrešil proti mafijskim predpisom. Svoj čas je v samostanu našel zatočišče bandit Luciano Liggio.

■ V Švici so pretekli teden odprli cestni predor S. Gothard, ki je trenutno najdaljši na svetu. Dolg je 17 km in povezuje krala Airola (kanton Ticino) s krajem Göschenon (kanton Uri). Gradili so ga nad 10 let in porabili 700 milijonov švicarskih frankov (3 in pol milijarde lir). Vožnja skozi predor je brezplačna za vse vrste vozil.

■ V največjem švicarskem mestu Zürich je prišlo do nenavadno ostrih izgrezov, ki so jih povzročili mladinci, katere je policija pregnala iz opuščene tovarne, v kateri so se predajali uživanju mamil. Dva tisoč razgrajčev je po mestu postavilo barikade, razbijalo okna trgovin in zažigalo vozila. Policija je zaprla kar 338 udeležencev tega divjanja.

■ V francoskem mestu Lille je bil aretirani vzhodnonemški general Heinz Bernhart Zorn, ki je bil od leta 1963 do 1977 vrhovni poveljnik glavnega štaba vzhodnonemškega letalstva. V Francijo je prišel s turističnim vizumom, dejansko pa z namenom, da vohunji za svojo državo. V trenutku, ko je iskal informacije o francoskem protitankovskem orožju, je bil aretiran.

■ V Barceloni so pristaši skrajnolevičarske organizacije GRAPO ubili 62-letnega generala Enriqueza Briz Armengol. Umor naj bi bil maščevanje za smrt Abelarda Collaza, ki ga je nekaj dni prej ubila španska policija v Madridu in je bil eden voditeljev GRAPO.

■ Neprevidljivi libijski voditelj polkovnik Gedafti je ob praznovanju enajste obletnice libijske revolucije ponudil sirskega oblastnikom združenje med obema državama. Pred časom je isto ponudbo dal tudi Tuniziji, a brez uspeha. Končalo se je tudi prijateljstvo med Libijo in Malto, ker so libijske pomorske sile preprečile Malti iskanje nafte 120 km jugovzhodno od njene obale. Z otoka so nagnali vse libijske vojake, preklicali vse dosedanje sporazume, malteška vlada pa je obtožila Libijo pred Varnostnim svetom OZN, da predstavlja grožnjo za Sredozemlje in za varnost Malte. Sam malteški ministrski predsednik Dom Mintoff pa je obiskal Rim, da najde za svoja stališča oporo pri italijanskih državnikih. Ti pa so zelo previdni, saj Italija potrebuje nafto, te pa ima Libija zelo veliko.

■ V vodstvu kitajske komunistične partije je prišlo do pomembnih sprememb. Hua Guofeng je nehal biti predsednik vlade in bo le še tajnik partije. Novi predsednik vlade je postal Cao Cijang, človek, ki so mu domači upravni posli.

Stoletnica dograditve stolnice v Kölnu

Deset dni so trajale proslave stoletnice dograditve stolnice v Kölnu, ki so jo začeli graditi že leta 1248. Proslave so dosegle svoj višek v nedeljo 17. avgusta s sprevedom, ki mu je prisostvovalo 170.000 ljudi in v katerih so nosili relikviarje kölnskih svetniških škofov. Spreveda se je udeležilo 11 kardinalov in številni škofje z vseh delov sveta. Krakovski nadškof kardinal Francišek Macharski, ki je nasledil nadškofa Wojtyła, sedanjeja papeža, je imel slavnostni govor, v katerem je Cerkev prikazal kot varuhinjo, braniteljico in služabnico človeštva.

Pozdravno pismo je poslal tudi sv. oče Janez Pavel II. Nemške katoličane je pozval »k verodostojnemu pričevanju vere. Ni dovolj, — pravi sv. oče — če verske spomenike preteklosti samo ohranjamo in obnavljamo.« Papež je tudi poudaril pomenu prizadevanj med katoličani in evan-geličani za edinstvo.

»DRAGA 1980«

Slovenstvo v svoji kulturno-politični informaciji danes

Zgornja tema je bila naslov drugemu predavanju, ki ga je imel v nedeljo 31. avgusta dopoldne predsednik Slovenske prosvete in urednik »Mladike« Marij Maver. V obširnem referatu je govornik obdelal vlogo informacijskih sredstev in se pri tem omejil na tiskano informatiko.

V uvodu je nanašal nekaj misli o vlogi komunikacijskih sredstev in pogledih matične domovine na ta problem. V glavnem je predavatelj obravnaval vlogo kulturno-političnega tiska današnjega slovenskega prostora, matičnega, zamejskega in zdomskega. Navedel je pregled celotnega slovenskega tiska najprej v matični domovini, nato pa tudi v zamejstvu in zdomstvu. Pri izbiri svojih analiz je sam določil nekaj kriterijev. Najprej marksistični prostor v domovini in zamejstvu, nato katoliški in nemarksistični prostor v domovini, zamejstvu in zdomstvu in končno laično-demokratski prostor v zamejstvu in zdomstvu.

Marksistični tisk v Sloveniji ima seveda za seboj državo in vso njeno pomoč za izdajanje svojih glasil (najbolj je Maver analiziral dnevnik »Delo«, ki pa v marsičem ne dosega nekdanjih osrednjih dnevnikov). Tako pri njem kot tudi pri drugih uradnih glasilih je govornik podčrtal odnos do zamejstva, ki se kaže še vedno močno idejno-politično obarvan. Daljši poudarek je tudi posvetil »Primorskemu dnevniku«, v katerem je kljub nekaterim občasnim premikom pisanje še zelo daleč od pravega pluralizma.

Velik del je v referatu našel periodični tisk. V matični domovini je med marksističnimi glasili podrobneje analiziral revijo »Naši razgledi«, ki ima precej smisla za slovenski in evropski problematiko in včasih tudi preseže uradni tisk s kakim pogumnejšim prispevkom. Nadalje Maver pregleda razne druge liste in revije v Sloveniji ter med drugim podčrta, da nekateri regionalni listi (Primorske novice, Dolenjski list itd.) nimajo tako strogo uradnega videza in tudi njih ideološka obarvanost ni tako vsiljiva. Pozitivno ocenjuje verski tednik »Družinos«, ki ima tudi določen posluš za zamejstvo, pogreša pa v njej sistematično spremljanje slovenske kulture in kulturnega dogajanja.

Marij Maver je nadrobno orisal tudi zamejski tisk, tednike, štirinajstdnevne, mesečnike, nato pa še dolgo vrsto zdomskih revij in publikacij. Ko omenja slovenske tednike v zamejstvu, se zaustavi tudi ob »Katoliškem glasu«, ki mu priznava, da je eden redkih neodvisnih listov ne samo v slovenskem zamejstvu, ampak v celotnem slovenskem prostoru. Posebej

še podčrta pogumno zagovarjanje demokracije, svobode in narodnosti in njegovo veliko odmevnost.

Daljši prostor je še posvetil izrazito kulturnim revijam, na prvem mestu ljubljanski »Sodobnosti«, o kateri pravi, dobesedno, da je »praktično edina berljiva slovenska kulturna revija, a okostenela v akademizmu in politično na liniji skrajnega konformizma«. To oceno potrjujejo tudi razni mlajši kulturniki v Sloveniji, ki so svoja gledanja strnili v posebni izjavi. Omenja seveda tudi druge kulturne revije, kot so Teorija in praksa, Dialogi, Primorska srečanja, iz nemarksističnega in katoliškega prostora pa revijo »Znamenjes«.

Še splošen zaključek predavatelja o celotni problematiki: »O revijalni situaciji na Slovenskem lahko rečemo, da je izraz pretresljivega mrtvila, kakršnega menda ni bilo pri nas od Stritarjevih časov. Primerjajmo na primer to mrtvilo s kar eksplozivno kulturno živostjo pred zadnjo vojno, ko je okrnjena Slovenija brez Primorske zmogla sveženj kvalitetnih kulturnih glasil, od katoliških »Doma in sveta« ter »Dejanja« do liberalnega »Ljubljanskega zvona« in marksistične »Sodobnosti«.

Če tu obidem pregled zamejskih revij (ki jih je kar precej), naj zato omenimo še kako misel iz predavateljevih zaključkov. Kvantitativno imamo Slovenci tiska dovolj, morda še preveč. Manjka nam velikih časnikarskih peres, premalo je še pravega svobodnega kroženja idej (zlasti matični Slovence je tu prikrajšan). Nadalje velja poudariti nepravilni odnos matičnega tiska do velikega dela Slovencev v zamejstvu in zdomstvu.

Maver se je ob koncu zamislil tudi ob problemu slovenščine in njeno usodo, zlasti v osrednji Sloveniji. Svoja izvajanja je govornik zaključil s mislimi češkega pisatelja v izgnanstvu Milana Kundera o vlogi in vrednosti pristne in nepotvorjene besede, ki pomeni obenem zvestobo Resnici sami.

V antiki sta bila atenska »agora« in rimski »forum« sedež kulturnega dogajanja in miselnega ustvarjanja. Tako tudi danes odprto dvorišče v Dragi pomeni nam vsem tisto tribuno, na kateri se krešejo iskre idejnega soočenja in medsebojne konfrontacije. Pri tem lahko le želimo, da bi se ta tribuna še v bodoče izkazovala za kar najbolj odprto, vseslovensko, obenem pa resnično demokratično in pluralistično sredstvo za oplajanje aktualne problematike.

Spectator

Tržaški škof Bellomi (desno) govori o pomenu vere in kulture za svobodnega človeka na letošnji »Dragi 1980« v soboto 30. avgusta. Ob njem časnikar Saša Martelanc

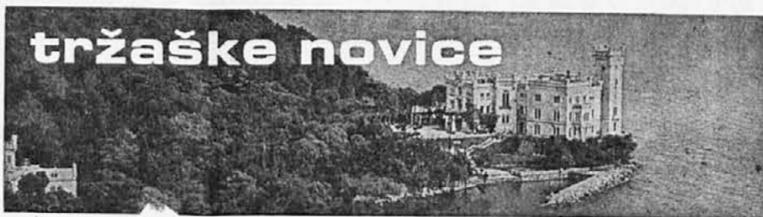

»Draga 1980«: sobotni večer 30. avgusta na vrtu »Finžgarjevega doma« na Opčinah

Na Opčinah pri Trstu bo v nedeljo 14. septembra

32. MARIJANSKI SHOD

Začel se bo v župnijski cerkvi ob 16. uri. Sledila bo procesija po vasi s Fatimsko Marijo. Nato bo sv. maša na prostem. V primeru slabega vremena bo vsa slovesnost samo v cerkvi. Marijanskega shoda se bo udeležil tudi tržaški škof Bellomi, ki bo maševal in pridigal. Pristrčno vabljeni!

Tečaj »150 ur«

Sindikata slovenske šole sporoča, da poteka še do 20. septembra na vseh slovenskih nižjih srednjih šolah v tržaški pokrajini vpisovanje v tečaje »150 ur« za dosego diplome nižje srednje šole. Tečajji so odprti vsem odraslim od 16. leta dalje in trajajo eno šolsko leto, od oktobra do maja. Po uspešno opravljenem zaključnem izpitu dobijo udeleženci diplomu nižje srednje šole.

Vpisovanje poteka tudi na sedežu sindikata slovenske šole, ul. F. Filzi 8 vsak torek in petek od 16. do 18. ure ter v Tržaški knjigarni, ul. sv. Frančiška 21.

Obrazci za vpis so na voljo tudi v tajništvih občin Dolina, Repentabor, Zgonik, Devin-Nabrežina in Milje. Dovolj je izpolniti obrazec ter priložiti rojstni list na koleka prostem papirju. Osebe, ki še niso dopolnile 23. leta starosti, morajo predložiti tudi zadnje doseženo spričevalo oz. diplomu.

Upadanje tržaškega prebivalstva

V zadnjih šestih letih se je število stalnega prebivalstva v tržaški pokrajini zmanjšalo za 12.000 oseb. Osip je še bolj občuten v samem mestu, kjer je število stalnih prebivalcev — na podlagi podatkov trgovinske zbornice — padlo za 13.259 enot.

Misli ob Dragi 1980

I. - Menda se je lefos prvič k debati oglašil zamejski levčar. Publika ga je pažljivo poslušala kot najbrž nobenega drugiga; bil je očimo v zadregi. Saj ga razumem; najbrž se je počutil kot ovca med volkovi. Dejansko pa je kaj malo predstavljal ovco, saj je govoril v imenu komunistov, ki bi v matični domovini in v zamejstvu najraje odločali še o dobrem in slabem vremenu. Obnašal se pa je kot polhevnova ovčka in je nas vabil k zmernosti in k strpnosti. Meni se je zdelo groteskno njegovo sklicevanje na Voltaira (»Ne soglašam s tem, kar ti praviš, ampak se bom vse življenje boril za to, da boš ti smel govoriti«), pa njegovo skoraj začudenje, da se v Jugoslaviji res izvajajo hišne preiskave. Marksizem, ki ga je zagovarjal, ni še nikjer zadovoljil demokratično čutečega človeka; sedanja realnost pa je marksizem kot ga poznamo iz Rusije, iz Poljske pa tudi iz obnašanja naših krajevnih levčarjev. Vsekakor pa mu gre vsa čast, ker si je upal nastopiti in ker je bil zaradi njega razgovor zanimivejši.

II. - Ko govorim z ljudmi, ki se udeležujejo Drage, slišim, da kdo pravi, da celo leto čaka na to srečanje, da od teh predavanj odnese duhovne moči za celo leto, da so to najlepši dnevi v letu ipd. Gre seveda za pretiravanje; toda prav zaradi takega mišljenja dobijo nekateri ljudje v sebi moč, da gredo pred mikrofoni in ob debati povedo karkoli, tudi »brez veze« (kot se pravi v Sloveniji). Tako slišimo čustvene izlive, osebne spomine, pripombe k obrobni trditvam predavatelja ipd. Sicer pa pravijo, da je Draga sodobni slovenski parlament; in vemo, da tudi v velikih državnih parlamentih ne pridejo na dan same pametne besede.

III. - Ena od trditev, ki me je letos v Dragi še najbolj prevzela, je bil stavek iz predavanja dr. Perka, da ni nič hudega, če bo kristjanov v bodočnosti vedno manj, samo da bodo ti res dobri; kristjani morajo biti kot kvas in sol, teh dveh snovi pa ne sme biti ne preveč ne premalo, če hočemo, da bo testo dobro. Tako preprosto je to argumentiranje, pa vendar učinkovito in prepričljivo. Zdi se mi, da ob tem stavku lahko odpadejo vse debate o propadanju in krizi Cerkve in njenih ustanov. To je jasen poziv, da mora iti delo Cerkve v iskanje kvalitete, tudi za ceno, da izgubi vse svoje dosedanje privilegije. In tu je nakazan tudi program za delo Cerkve v bodočnosti, če hoče postati uspešna idejna sila v sodobni družbi.

B. S.

To je zgovoren znak staranja prebivalstva in demografskega propadanja, ki zajema iz leta v leto večji obseg.

Med junijem 1974 in junijem 1975 je število prebivalcev v pokrajini padlo samo za 740 oseb, v tržaški občini pa za 1.404. Primanjkljaj se je v naslednjih letih še okrepil. Negativni obračun je v tem času med rojstvi in smrti bil stalen in je od konca junija 1974 in do konca junija 1980 dosegel v pokrajini manj 11.812 enot, v tržaški občini pa 12.259. Pred letom 1974 se stalno prebivalstvo ni bistveno spreminjalo.

Popravni izpiti na tržaških slovenskih srednjih šolah

Večina slovenskih dijakov, ki so imeli popravne izpite, je le-te uspešno opravila. Zanimiva pa je ugotovitev, da se precej dijakov sploh ni predstavilo izpraševalni komisiji. Izidi izpitov pa so naslednji: **Znanstveni licej »France Prešeren«**
I. a: Stefano Brecelli, Paolo Furlan, Igor Gorbacci, Giorgio Jerman, Igor Milic in Danijela Zetko.

I. b: Nadia Crasnich, Dejan Danieli, Vida Legiša in Miha Samsa.

II. a: Pavel Magnani.
II. b: Marko Kojanec, Gorazd Pučnik, Paolo Vidoni, David Velussi in Andrej Vremec. En dijak se ni predstavil.

III. a: Tanja Coretti in Alessandro Tomisic.

III. b: Massimiliano Sossi. Ena dijakinja je bila odklonjena.

IV. a: Franco Koren.

IV. b: Neva Berdon, Giuliana Gerdol, Ivan Milič, Marija Concetta Peric in Daniela Ruppel. Dva dijaka sta bila odklonjena, eden se ni javil na popravne izpite.

Klasični licej »France Prešeren«
IV. razred gimnazije: Paola Mojca Mljac in Alessandro Vatovec. Ena dijakinja odklonjena.

V. razred gimnazije: Andrej Kostnapfel, Pietro Kuk, Marko Milkovič, Pietro Starc, Paola Starz, Egon Stefancic in Eva Tinta. Trije dijaki so bili odklonjeni.

Tehnični zavod »Žiga Zois«

I. a: Daniela Bevilacqua, Milan Goiza, Fabiana Leuz, Franco Lovriha, Tatiana Milcovich in Nadia Zeriali.
I. b: Daniela Berloth, Veronica Logar, Alida Lorenzi in David Peric. En dijak je bil odklonjen, eden se ni predstavil.

I. c: Patrizia Cernecca, Irena Grgic, Marjan Pertot, Sonja Rupel in Barbara Sedmak. En dijak se ni predstavil.

II. a: Daniela Lovrencic, Elvis Peric, Andrej Pregarc in Floriano Zeriali. En dijak je bil odklonjen.

II. b: Andrej Martelanz, Rodolfo Puric, Tanja Sedmach, Mauro Zgubin in Suzana Zorzut. En dijak je bil odklonjen.

II. c: Livio Emili, Jadranka Kosuta, Dario Racman, Franko Taučer in Paolo Tognetti.

III. a: Aleksander Cak in Boris Pernarčič.
III. b: Elisabetta Andlovic, Luisa Oliva Cher, Igor Gregori, Pavel Gregoric, Fulvio Jurinčich, David Metelko in Veronika Vremec.

IV. a: Fulvio Cernoli, Viviana Danieli in Florian Macor. Ena dijakinja se ni javila.

IV. b: Nives Gustin, Natalino Leghissa, Edda Pancrazzi.

Učiteljske »A.M. Slomšek«

I. r.: Norina Dobrila in Sabrina Ferluga. Ena dijakinja je bila odklonjena, ena se ni javila.

II. r.: Antonella Bachi, Cristina Covazio, Miriam Maver, Anastasia Puric, David Rebula, Manuela Stepancic in Nives Tretjak. Ena dijakinja je bila odklonjena, ena se ni javila.

III. r.: Cristina Bogatec, Graziella Metton. Ena dijakinja je bila odklonjena.

Otroške vrtnarice

I. r.: Cristina Bernetti, Milojka Ota, Claudia Peric, Patrizia Puric, Daria Sancin, Erika Starz in Anna Wedam. Stiri dijakinje so bile odklonjene, ena se ni javila.

II. r.: Marina Cibic, Lidia Ferluga in Nives Gustin.

Poklicni zavod za industrijo in obrt

Oddelek za orodne mehanike

I. r.: Dario Cobau, Marco Danieli, Andrej Kralj, Walter Manfreda, Roberto Persegati, Martina Starc in Damiano Locatelli. En dijak ni izdelal, dva sta odstopila.

II. r.: Tiberio Ballarini, Viljem Cufar, Mario Janezic in Elio Scarpa.

Oddelek za monterje radijskih in televizijskih sprejemnikov

I. r.: Diego Bosticco, Doriano Carli, Claudio Cobau, Davide Gulin, Branko Jancovec, Roberto Pertot in Carlo Puric.

II. r.: Alessandro Dovgan, Paolo Furlan, Adrijan Marsetti in Ivan Gombac. Stiri dijaki niso izdelali.

Oddelek za kemijske operaterje

I. r.: Elena Zobec. En dijak ni izdelal.

II. r.: Vera Gulic, Carmen Menegatti, Alessandro Sedmach, Monica Sossi, Nadia Stolfa in Flavia Tercon. En dijak ni izdelal, eden je odstopil.

Plavajoče gledališče iz Benetk v Jugoslaviji

Veliko zanimanje je v Jugoslaviji vzbudilo gostovanje »Gledališča sveta«, izvrvirnega plovila, ki so si ga zamislili na beneškem bialu. »Gledališče« je odplulo 10. avgusta iz Benetk in se je ustavilo v Rovinj, Poreču, na Krku, v Zadru in Ninu ter končno v Dubrovniku v okviru mednarodnega gledališkega festivala, ki je že tradicija starodavnega dalmatinskega mesta.

Neobičajno potovanje je zamislil Maurizio Scaparra, ravnatelj biala za gledališče. Omogočilo ga je sodelovanje med ministrstvom za zunanje zadeve in beneške občine ter prestavlja izvorno priložnost za nadaljnjo utrditev kulturnih in prijateljskih vezi med Italijo in Jugoslavijo.

Gledališče »Tetato del mondo« je ostalo v Dubrovniku do 22. avgusta. Program je obsegal nočne koncerte orkestra Albinoni, predstavo »Commedie degli Zanni«, fotografsko razstavo nedavnega karnevala v Benetkah, razstavo najpomembnejših načrtov arhitekta Alda Rossija, ki je tudi zamislil arhitektonsko stran »Gledališča sveta« ter mednarodno posvetovanje gledaliških kritikov na temo »Gledališče, ulica in zmešnjava govorice«.

S svojimi strukturami in svetlem lesu in modro pobarvanimi okenci, ki spominjajo na pravilni grad, se gledališče navdihuje pri shakespearovskem »The Globe« in elizabetinskem gledališču. Ureditev je stala 120 milijonov lir, sprejme pa lahko 250 gledalcev.

★

Tržaški škof L. Bellomi bo v petek 19. septembra ob 12. uri predstavil v časnikarskem krožku v Trstu knjigo o tržaškem škofijskem zborovanju »Kristjani iz oči v oči«.

Visok življenjski jubilej

Na Opčinah je v krogu svojih hčera, sinov vnukov in drugega sorodstva praznovala 90 let življenja Marija Daneu vd. Sosič. Ob tem važnem in visokem jubileju ji čestitajo prijatelji in somišljeniki Slovenske skupnosti in ji želijo, da bi dočkala okroglo obletnico tj. STOTICO!

SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI DOLINA

priredi na igrišču pri srednji šoli v Dolini 13., 14. in 15. septembra 1980

NAŠ PRAZNIK

Sobota 13. septembra: ob 17. uri odprtje kioskov; ob 19.30 nastop Mladinskega pevskega zbora iz Trsta; ob 20. ure dalje igra za ples ansambel »Pomlad«.

Nedelja 14. septembra: ob 15. uri odprtje kioskov; ob 17. uri kulturni program, ki bo vključeval koncert godbe na pihala Breg, nastop otroškega pevskega zbora iz Boršta ter moškega zbora »V. Vodnik« iz Doline. Vmes govor sekcijekega tajnika Sergija Mahnič in pozdravi. Od 20. ure dalje igra ansambel »Pomlad«.

Ponedeljek 15. septembra: ob 17. uri odprtje kioskov; ob 20. ure dalje igrajo za veselo razvedrilo in zabavo »Veseli godci« iz Boljunca.

Letošnji »Naš praznik« je posvečen 60-letnici požiga Narodnega doma v Trstu in 50-letnici ustrelitve bazovijskih junakov. Vse tri dni delujejo kioski z jedmi na žaru in dobrim pristnim domačim vinom.

Dom ljudske prosvete v Tinjah

Dom ljudske prosvete v Tinjah na Koroškem, ki je last slovenskih koroških duhovnikov, bodo znatno povečali in modernizirali. V Domu se skozi celo leto vrstijo srečanja raznih stanov in tečaji duhovnih vaj. Zadnja leta skrbi Dom tudi za natis knjig duhovne vsebine. Stroški za povečanje Doma so predvideni na 18 milijonov šilingov, kar je približno 1.200 milijonov lir.

Mladi: hočemo živeti Cerkev

Pod tem geslom se že petnajst poletij zbirajo mladi iz vse Primorske v Stržišču pod Črno prstjo. Te duhovne vaje ali tedenske duhovnosti vodi g. Vinko Kobal, župnik iz Deskel skupaj z mnogimi duhovniki, ki pridejo tja s svojimi veroučnimi skupinami. Pri tem delu jim pomagajo tudi odgovorni študentje, ki so že dali skozi več stržiških tednov.

Ob koncu tednov duhovnosti se vsi mladi, ki so bili v Stržišču, zberejo na Sveti gori pri zahvalni slovesnosti. To je obenem priložnost, da povabijo tudi svoje prijatelje. Letos so se zbrali v nedeljo 24. avgusta popoldne. To romanje ima namen, da se mladi zopet prijateljsko srečajo, pogovorijo, zapojejo in pripravijo načrt za nadaljnje delo (dnevi zbranosti - približno vsaka dva meseca, tedenska srečanja in delo v župniji).

Vse delo na tednih duhovnosti je zasnovano na triletnem programu, izraženo v treh geslih: srečanje, znamenje, zaveza. V njih je zajet ves tradicionalni katekizemski zaklad, razdeljen na tri poglavja: vera, zapovedi, zakramenti. Izražanje je čisto drugačno in izhaja iz življenjskih izkušenj mladih. Letošnja tema je bila: znamenje. Mladi so se cel teden učili opazovati in razumeti vse stvarstvo, vse dogodke in zakramente kot znamenja.

Tako delo zahteva od mladih veliko resnosti in zavzetosti. Pri tem jim gotovo veliko pomaga čudovito okolje in ljudje iz Stržišča. Tudi skupina Goričanov se je od tam vrnila navdušena.

Vsak naključen romar se to nedeljsko popoldne na Sv. Gori ni mogel načuditi, ki je opazoval to množico mladih (nad 800), ki je razdeljena po skupinah okoli cerkve vneto razpravljala in se pripravljala na mašo. Istočasno so imeli v dvorani svoje srečanje tudi starši.

Sv. mašo je vodil koprski škof Janez Jenko ob somaševanju dvajsetih duhovnikov. Čudovito je bilo gledati in poslušati tako sodelujočo mladino. Petje je spremljal ansambel mladih duhovnikov »Klicarje«, ki so po maši zaigrali in zapeli nekaj svojih pesmi.

Po maši so se mladi zadržali še pred cerkvijo in v velikem krogu skupno peli. Kar težko so se poslavljali, toda razhajali so se z besedami »Vidimo se na dnevih zbranosti«, ki bodo v prvi polovici oktobra v različnih krajih na Primorskem. To sporočilo so ponesli domov tudi predstavniki mladih iz Trsta in skupina iz Gorice, ki jo vodi g. Marjan Markežič.

Goričan

Slovenske šolske maše ob začetku pouka

Solska maša za gimnazijo-licej, učiteljske in strokovni zavod za trgovino bo v četrtek 18. septembra ob 8.45 v kapeli malega semenišča. Maševal bo g. nadškof Cocolin.

Za nižjo srednjo šolo bo sv. maša 18. septembra ob 10.30. Tudi zanje bo maševal g. nadškof.

Za učence slovenske osnovne šole v ulici Brolo in Vittorio Veneto bo sv. maša 18. septembra v cerkvi sv. Ivana v Gorici ob 9. uri. Učenci naj se zberejo v šolskih prostorih ob 8.30.

Prijeten dan naših strežnikov

Mali šmaren je bil prijeten dan za naše mašne strežnike. Nabralo se jih je za dva avtobusa in so prišli iz skoro vseh naših vasi v goriški nadškofiji od Nabrežine do Števerjana. Le nekaj župnij je bilo odsotnih. Najbolj številni so bili seveda iz Gorice, kjer imamo tudi največ slovenskih maš. S strežniki so prišli tudi številni duhovniki, in sicer deset. Prijetno je bilo že v avtobusih ob živčavu mladih fantov, še lepše potem v cerkvi Marije Misijonarke v Tricesimu, kjer je bila maša. Koncelebrirala sta gg. Cvetko Zbogar in Marjan Markežič, ki imata na skrbi goriške strežnike. G. Marjan je med mašo poudaril misel sv. očeta, da je mladina upanje Cerkev, vsestransko upanje, tudi za duhovske in redovne poklice. Strežniki so med mašo sodelovali s petjem in prošnjami.

Iz Tricesima je strežnike vodila pot v Rezijsko dolino. Mnogi so bili tokrat prvič v tej dolini, ki jo je zadnji potres močno poškodoval. Z resno obnovo se, na žalost, skoro niti še ni začelo. Ravenca (Prato di Resia), ki je upravno in versko središče Rezijske, še vedno čaka na obnovo. Vendar je ponekod videti, da so z deli začeli.

Kot znano sta Rezijska in njeno narečje danes predmet zanimanja po vseh univerzah sveta od New Yorka do Leningrada.

Jezikoslovci iz celega sveta se tam zbirajo, da študirajo rezijsko narečje in rezijske običaje. Rezijski so na to ponosni in je takoj opaziti, da se svojega narečja ne sramujejo več in ga radi govorijo. Skoda, da jih je v dolini zmeraj manj, danes le še okrog 1.500.

Na Ravenci so strežniki pokosili iz nahrbtnika in potem imeli tekmovanje. Razdeljeni v skupine po vaseh so morali odgovorjati na določena vprašanja. Najbolje so se odrezali strežniki iz Gorice, takoj za njimi pa oni iz Jamelj in Dola.

Kratek postanek je bil tudi ob potoku Rezijski, ki čisti in hladi teče ob cesti. To je bilo lučanja v vodo, kar dečki od nekdanji radi delajo. Veselje se je potem nadaljevalo po poti domov v upanju, da se prihodnje leto znova srečajo kje drugje, seveda če bodo vztrajali v strežniški službi.

Nova prosvetna sezona

goriškega društva »M. Filej«

SKPD »Mirko Filej« v Gorici se pripravljajo na novo kulturno prosvetno sezono po poletnem premoru. Te dni so se odborniki sestali, da načrtujejo svoje vsakoletno prosvetno delo, pa tudi da skupno poiščejo novih možnosti delovanja. Čuti se potreba novih moči, saj dela ne manjka.

Tudi letos bo društvo poskrbelo za pouk glasbe na sedežu na Placuti. Lanski in novi gojenci se lahko vpišejo od ponedeljka 15. do petka 19. septembra od 17. do 19. ure istotam.

Za uvod v glasbeno jesen bosta poskrbela dva mlada umetnika, violinist Tomaž Lorenz iz Ljubljane in primorska rojakinja pianistka Alenka Šček. Tomaž Lorenz je član znanega Tria Lorenz, v pretekli sezoni pa je z velikim uspehom nastopal tudi kot solist v drugih zasedbah. S programom, ki ga bomo poslušali v Gorici, bo z Alenko Šček nastopal med drugim tudi na bližnji turneji po Sovjetski zvezi.

Koncert bo v Katoliškem domu v soboto 20. septembra ob 20.30. Vsem zato toplo priporočamo, da ne zamudijo te lepe priložnosti.

Popravni izpiti na slov. šolah v Gorici

Licej »Primož Trubar«. Izdelali so: Demetrija Bauzon, Sara Hoban, Kristina Knez, Niko Orzan, Danilo Tommasi (vsi iz 4. gimnazije) in Diego Devetak (1. licej). En dijak je bil zavržen.

Tečaj za otroške vrtnarice. Izdelale so: Katarina Humar, Cincija Monticoli in Rozana Vesčovi. Ena dijakinja je bila zavržena, ena pa se ni predstavila na izpitu.

Učiteljske »Simon Gregorčič«. Izdelali so vsi dijaki in dijakinje, le ena dijakinja 2. razreda se ni predstavila. 1. razred: Vida Pintar in Rozalija Radetti; 2. razr.: Katja Antonij, Branko Jarc in Helena Rustija; 3. razr.: Ugo Dornik, Katina Ferfolja, Mirjam Ipavec, Boris Mermolja, Gloria Nikolavčič, Ivan Pahor, Lilijana Primožič, Neva Tommasi in Jožica Znidarčič.

Jamlje-Dol

Romanje na Sv. Višarje. Glavni naval na naših cestah je z avgustom v glavnem ponehal, zato smo pri nas izbrali prvo soboto v septembru za naše vsakoletno romanje-izlet. Cilj romanja so bile Sv. Višarje, cilj izleta pa Rabeljsko jezero in Nevejsko sedlo. Jutro sicer ni najbolje kazalo, vendar je vreme le zdržalo ves dan in popoldne je celo sonce večkrat pokukalo.

Ker smo bili še precej zgodnji, zato nam pri višarski žičnici ni bilo treba čakati in kar hitro smo bili na cilju. Nekaj pred enajsto smo imeli svojo romarsko mašo. Daroval jo je naš voditelj romanja, župnik iz Doberdoba, za našega pokojnega župnika g. Bernarda Spacapana, saj bomo v teh dneh obhajali drugo obletnico njegove smrti.

Proti domu smo se vračali prek Trbiža. Ustavili smo se ob Rabeljskem jezeru, kjer smo ponovno uživali lepoto gorskega sveta. Ko smo nadaljevali pot, nam je voditelj prebral Gregorčičevo pesem: Rabeljsko jezero. Še nekaj kilometrov poti skozi gozdove in že smo se spet ustavili, tokrat na Nevejskem sedlu pod Kaninom, kjer so zgradili moderno letovišarsko naselje z vsemi napravami za zimski šport.

Kratek čas ob povratku smo si delali kot je že naša navada s prepevanjem naših nabožnih in narodnih pesmi. Ko smo dospeli do naših vasi, je bil že mrak, mi pa smo bili veseli in zadovoljni, da je romanje in izlet uspel in da smo se srečno vrnili na svoje domove.

Tradicionalno romanje goriških in tržaških Slovencev

na Barbano

bo v ponedeljek 15. sept. na praznik Žalostne Matere božje.

■ Ob 11. uri sv. maša v somaševanju.

■ Ob 15. uri pete litanije Matere božje z blagoslovom.

Gospode duhovnike naprošamo, da takoj po prihodu v svetišče gredo v spovednice in da vsaj nekateri ostanejo v spovednicah tudi med sv. mašo, kajti za prenekaterega je to romanje priložnost za spravo z Bogom.

Doberdob

Romanje na otok Košljun. V nedeljo 7. septembra je jutro obetalo lep dan, kot nalašč za nas, ki smo se odpravljali na daljšo pot, na romanje in izlet na otok Krk. Mejo smo prekorčili na Pesku in nadaljevali pot do Matulj, kjer smo imeli krajši postanek, da smo si s kavico privzeli dušo.

Med vožnjo nas je voditelj seznanil z nekaterimi podatki o Reki, otoku Krku, njegovi zgodovini in kulturi ter o otočku Košljunu in njegovi božji poti, ki smo si jo bili izbrali za cilj našega letošnjega romanja. Zanimivi so tudi podatki o novem mostu, ki odslej povezuje otok Krk s kopnim prekom otočka sv. Marka in o njegovi gradnji. Ko smo se zapeljali čezenj, smo lahko občudovali to moderno in elegantno delo, ki je v ponos vsem, ki so pri gradnji sodelovali.

Sam otok Krk je precej podoben našemu Krasu, na severni strani je večinoma gol zaradi silne burje, proti jugu in zahodu pa je porasel. Mimo ličnih vasi smo dospeli do središča otoka, do mesta Krka. Se sedem kilometrov in bili smo na cilju, v mestu Puntu. Ta leži ob lepem zalivu, sredi zaliva pa je otok Košljun s cerkvijo in samostanom, nekoliko podobno naši Barbani, le da je dosti bliže obali, saj traja vožnja do njega le kakih 7 minut.

Na otoku so nas sprejeli prijazni patri frančiškani, ki so varuhi otoka in njegove božje poti. Najprej smo se zbrali v svetišču za našo nedeljsko in romarsko mašo, po njej pa sta nam dva patra razkazala najprej božjepotno cerkev, povedala nekaj zgodovine otoka in božje poti ter cerkve. Nato smo si ogledali še obnovljeno staro cerkev sv. Bernardina, ki so jo odprli za javnost komaj dan poprej in so v njej razstavljene številne umetnine in druge zanimivosti.

Ob povratku smo imeli prvi počitek v Opatiji, nato pa smo nadaljevali pot ob kvamerski obali do Plominu, kjer smo krenili proti osrednji Istri in Pazinu. Hoteli smo namreč še v Poreč, ko pa smo tja dospeli, se je že delal mrak. Samo za kratek čas smo se tu ustavili, toliko da smo šli peš skozi staro mesto, slavno baziliko pa smo si mogli ogledati le od vrat, ker je bila v njej ravno večerna maša.

Spet smo hiteli proti domu: mimo Novega grada in skozi Buje proti Koprju. V hribih nad Koprjem pa smo žal ostali v koloni, ki se je le počasi premikala proti križišču pred mestom. Isto se je potem ponovilo na meji pri Škofijah. Tako smo še precej trudni dospeli domov okrog polnoči z dveurno zamudo.

Tridnevne duhovne vaje v Assisiju

Prireja jih tržaška Duhovska zveza in sicer od torka 14. do sobote 18. oktobra. Vodil jih bo slovenski minorit. Udeležiti se jih lahko vsakdo, ki se želi duhovno poglobiti in obogatiti. Duhovne vaje so velik dar božji. Zato kdor more, naj seže po njem. Doživel bo veliko notranjega veselja in sreče.

Vožnja z avtobusom in vsa oskrba stane 88.000 lir. To vsoto je treba izročiti ob vpslu. Čas za vpis je do nedelje 28. septembra oz. do zasedbe razpoložljivih mest v avtobusu. Prijave sprejemajo: msgr. Jože Prešeren (tel. 793451), msgr. Stanko Zorko (tel. 414646) in g. Jože Kunčič (tel. 220332).

Umorjen katoliški duhovnik v Ukrajini

Blizu mesta Lwowa v zahodni Ukrajini so našli truplo katoliškega duhovnika vzhodnega obreda Jevhena Kotyka. Truplo je kazalo znamenja hudega mučenja. Tamkajšnji prebivalci menijo, da je duhovnika umorila sovjetska tajna služba. Duhovnik Kotyk je delal v tovarni, istočasno pa skrivaj vršil svojo duhovniško službo. Ukrajinska katoliška Cerkev vzhodnega obreda je bila leta 1946 prepovedana, duhovniki in verniki pa so bili nasilno priključeni ruski pravoslavni Cerkvi. Vsi, ki so se temu upirali, so bili odpeljani v Stalinska taborišča, od koder se jih je le malo vrnilo.

Pobiranje podpisov za referendum

Za referendum o odpravi splava se do prihodnje nedelje 14. septembra pobirajo v Gorici podpisi na naslednjih krajih:

ZUPANSTVO: Na volilnem uradu vsak dan od 10. do 12. ure.

NOTAR TAVELLA (ul. Garibaldi, 6): vsak dan od 9. do 11. ure ter od 16. do 18. ure.

V NEDELJO 14. SEPTEMBRA pred cerkvami na Travniku po maši od 9.40 do 11. ure, na Placuti od 11.40 do 12.15, v stolnici od 9.40 do 11.40.

Kdor želi podpisati, je dovolj, da ima s seboj kak veljaven osebni dokument. Zelo vzpodbudno bi bilo, ko bi veliko državljanov podpisalo ta referendum, zlasti še mlajši, saj gre za bodočnost njihovih otrok.

★

OBVESTILA

Nabirka za Alojzijevišče bo pri vseh slovenskih službah božjih v goriški nadškofiji v nedeljo 21. septembra, ko so jesenske kvatre. Vernikom nabirko toplo priporočamo.

Seja Združenja cerkvenih pevskih zborov v Gorici bo v torek 16. septembra ob 20.30.

Goriške mestne župnije so za nedeljo 14. septembra pripravile za svoje vernike vsakoletno romanje na Sv. goro. Zbirališče na Prevalu ob 14.30, nato peš k svetišču. Ob 16. uri v baziliki sv. maša, ki jo bo opravil goriški nadškof Peter Cocolin v koncelebraciji z drugimi duhovniki.

V knjigarni Fortunato v Trstu je na voljo nekaj izvodov knjige »Oče, posvečeno boji tvoje ime«. To so govori za duhovne vaje; spisal jih je škof dr. Lojze Ambrožič. Cena 3.500 lir. - V isti knjigarni so sedaj v prodaji plošče ansambla Galebi in tria Mavrica. Cena 6.000 lir. Priporočamo.

Ob 41. obletnici postavitve kapelice Kraljice miru na Katinari bo v nedeljo 14. septembra v kapelici sv. maša. - Marcel Nadlišek, zasebni oskrbnik.

DAROVI

Za Alojzijevišče: N. N. v spomin pok. Matilde Prinčič 30.000 lir.

Ob šesti obletnici smrti Ivana Perat: žena in hči za Zavod sv. Družine, za Alojzijevišče, za cerkev sv. Ivana v Gorici in za Katoliški glas po 25.000 lir (skupaj 100.000 lir).

V spomin Alfonza Grudina: ob četrti obletnici smrti žena Marija 10.000 lir.

Za cerkev v Pevmi: podjetje Terpin v spomin Mária Furlan 100.000 lir.

Ob peti obletnici smrti Ivana Vetrlih daruje družina Vetrlih za Alojzijevišče, za Zavod sv. Družine, za slovensko duhovništvo v Gorici, za Katoliški dom in za Katoliški glas po 15.000 lir (skupno 75.000).

Ob godu moža Franca daruje žena Marija Brisco za Alojzijevišče, Zavod sv. Družine in cerkev sv. Ivana v Gorici po 3.000 lir (skupno 9.000).

Za Skupnost Družina Opčine: N. N. v spomin pok. ge. Behna 15.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Vinko in Krasulja Suhadolc ob sinovi poroki 50.000; razni 20.000 lir.

Za cerkev na Ferlugih: Olga Piščanc 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: družina ob 25. obletnici smrti Mare Zagar 10.000; družina Volpi v spomin pok. Avgusta Franceschi 10.000 lir.

Za svetoivanske skavte v Trstu: družina Dekleva 10.000 lir.

Za kočvo sv. Jožeta v Zabnicah: Marija Zgavec 100.000; namesto cvetja na grob bratoma Francu in Leopoldu njuna sestra 50.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Števerjan 10.000 lir.

Za uboge in bolne: Violetta Reni v spomin sestre Milene Gorjan 20.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Rupa 5.000; M. S., Gorica 5.000; Marija Kobal, Trst 10.000 lir.

Za gobavce: N. N., Števerjan 50.000 lir. Za misijone: M. Mihelčič, Trento 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A oddaja na srednjem valu 305,9 m ali 981 Khz in na ultrakratkih valovih s frekvenčno modulacijo od 96,1 Mhz do 103,9 Mhz. Glavne frekvence so: vzhodna Benečija 96,1, Gorica 98,3, Rezijska in Kanalska dolina 100,7, Videm 101,9; Trst 103,9.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 13., 19; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 8., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Sporod od 14. do 20. septembra 1980

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Godalni orkestri. 10.30 Lahka glasba. 11.00 Mladinski oder: »Morski razbojnik«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek... 12.30 Na počitnicah. 14.10 Kulturni dogodki in Četrtekova srečanja (ponovitev). 15.00 Kdo je na vrsti? 15.30 Glasbeni popoldan za mladino.

Ponedeljek: 8.10 Dober glas gre v deveto vas. 9.00 Otroški kotichek. 10.10 Skladbe slovenskih avtorjev. 11.00 Lahka glasba. 12.00 Kulturni obzornik. 13.20 Primorska poje. 14.10 Radi smo jih poslušali. 14.30 Janez Jalen: »Ovčar Marko«. 15.00 Glasbeni popoldan za mladino. 17.10 Kulturna kronika.

Torek: 8.10 Z nami ali proč od nas! 9.00 Otroški kotichek. 10.10 Trio pro Arte iz Bukarešte. 11.10 Lahka glasba. 12.00 Skladišče vsega lepega. 14.10 Glasbeni popoldan za mladino. 16.00 Stoji učilna zidana. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Baletna glasba. 18.00 »Poslednje slovo«, igra.

Sreda: 8.10 Coln - šport in razvedrilo. 9.00 Otroški kotichek. 10.10 Koncert. 11.00 Lahka glasba. 12.00 Pod Matajurjan. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Radi smo jih poslušali. 14.30 Roman »Ovčar Marko«. 15.00 Glasbeni popoldan za mladino. 16.00 Svoboda je terapevtska (ponovitev). 16.30 Orkestri in zbori. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Baletna glasba.

Četrtek: 8.10 Stoji učilna zidana. 9.00 Otroški kotichek. 10.10 Koncert. 11.00 Lahka glasba. 12.00 Turistične podobe. 14.10 Glasbeni popoldan za mladino. 16.00 Koder teče, onodod moči (ponovitev). 17.10 Baletna glasba. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Osebna vozila danes. 9.00 Otroški kotichek. 10.10 Operni biseri. 11.00 Lahka glasba. 12.00 Na goriškem valu. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Radi smo jih poslušali. 14.30 Roman »Ovčar Marko«. 15.00 Glasbeni popoldan za mladino. 16.00 Goriške podobe (ponovitev). 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Baletna glasba. 18.00 Kulturni dogodki. 18.30 Slovenski priimki v Furlaniji in na Goriškem.

Sobota: 8.10 Potovanje v Ameriko. 9.00 Otroški kotichek. 10.10 Pianistka Dubravka Tomšič. 10.55 Lahka glasba. 12.00 Glasnik Kanalske doline. 14.10 Glasbeni popoldan za mladino. 16.00 Iz filmskega sveta. 16.30 Poslušali boste. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Baletna glasba. 18.00 »Na vlak«, drama. 18.45 Vera in naš čas.

Ljubljanska TV

Sporod od 14. do 20. septembra 1980

Nedelja: 14.55 Pot na Vzhod, potopis. 15.25 Imola: avtomobilske dirke. 16.00 Varnost zračnega prometa. 17.05 Mladi Philadelphijci, ameriški film 20.00 Kiklop, nadaljevanka. 20.55 Slovenska mesta: Piran.

Ponedeljek: 17.35 Delaj z glavo. 18.00 Znana-neznana Jugoslavija. 20.00 Willy, angleška drama. 21.00 Kulturne diagonale. 21.40 Kruh, slovenski kulturno-etnografski film.

Torek: 17.20 Colargol. 17.35 Glasba narodov: Majka. 18.05 Pisani svet. 20.00 Vzponi in zatikanja. 20.55 TV nanizanke.

Sreda: 17.35 O čudovitem povodcu. 17.50 Velike razstave. 18.15 Jesenska serenada. 20.00 Bolnišnica preobrazbe, poljski film.

Četrtek: 17.15 Zgodovina pomorstva. 18.45 Mladi za mlade. 20.00 Studio 2.

Petek: 17.25 Lutke. 17.40 Družina Smola. 18.05 Srečanje oktetov 80. 18.45 Spoznavajmo naše morje. 21.00 Blakovih sedem, film. 22.05 Prekleti, angleški film.

Sobota: 15.55 Nogomet Borac: Zagreb. 17.45 Mladinski film. 18.55 Naš kraj. 20.00 Pariške zgodbe. 21.30 Dekle, tako kot dež... ameriški film.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15 % davke IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo